

Länsi-Uudenmaan musiikkiopiston opetussuunnitelma

Taiteen perusopetuksen musiikin laaja oppimäärä

voimassa 1.8.2018 alkaen, päivitetty 5.6.2019, päivitetty 17.6.2021

Sisällysluettelo

1. Toiminta-ajatus ja opetuksen tehtävä.....	3
2. Opetuksen tavoitteet.....	3
3. Arvot, oppimiskäsitys, oppimisympäristö ja työtavat.....	5
4. Toimintakulttuuri	5
5. Varhaisiän musiikkikasvatus.....	6
Ikäryhmät 0-2 -vuotiaat.....	6
Ikäryhmät 3-6 -vuotiaat.....	7
Ikäryhmät 6-8 -vuotiaat.....	7
6. Perusopinnot.....	8
6.1 Rakenne ja laajuus	8
6.2 Opintokokonaisuudet.....	9
Musiikkitaito 1	9
Musiikkitaito 2	10
Musiikkitaito 3	10
6.3 Arvioinnin kohteet	11
7. Syventävät opinnot.....	12
7.1 Syventävien opintojen tavoitteet.....	12
7.2 Opintojen rakenne	13
7.3 Laajan oppimäärän lopputyö	14
7.4 Laajan oppimäärän arvioinnin kohteet	14
7.5 Laajan oppimäärän arvioinnin kriteerit	15
8. Aikuisten opetus.....	15
9. Oppimisen arviointi	15
9.1 Laajan oppimäärän arviointi	16
9.2 Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen	16
10. Oppimäärän yksilöllistäminen.....	16
11. Oppilaaksi ottamisen periaatteet.....	16
12. Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa	17
13. Toiminnan jatkuva kehittäminen	17
14. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma	17

1. Toiminta-ajatus ja opetuksen tehtävä

Länsi-Uudenmaan musiikkiopisto on taiteen perusopetuslain alainen lakisääteistä tuntiperusteista valtionosuutta saava taideoppilaitos, jonka tehtävänä on järjestää musiikin perusopetusta.

Laajan oppimäärän mukainen musiikinopiskelu on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää ja säännölliseen musiikin harrastamiseen perustuvaa toimintaa. Opetuksen tehtävänä on ohjata oppilasta keskittyneeseen, määrätietoiseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn.

Musiikkiopistossa tuetaan oppilaan kasvua yksilönä ja ryhmän jäsenenä tarjoamalla monipuolista musiikki- ja kulttuurikasvatusta. Opetus on tarkoitettu ensisijaisesti lapsille ja nuorille.

2. Opetuksen tavoitteet

Opetuksen tavoitteena on elinikäisen musiikkisuhteen syntyminen sekä oppilaan myönteisen minäkuvan ja vuorovaikutustaitojen kehittyminen. Tavoitteena on oppilaan osamisen ja oppimisen taitojen kehittyminen sekä oppimisen ilon kokeminen. Oppilasta kannustetaan huomaamaan musiikilliset vahvuutensa ja ilmaisemaan itseään musiikin keinoin. Oppilasta ohjataan monipuoliseen ja aktiiviseen kulttuuriseen osallistumiseen.

Laajan oppimäärän tavoitteena on musiikin itsenäisen harrastamisen valmiuksien kehittäminen. Opetus antaa oppilaalle valmiuksia hakeutua musiikin ammatilliseen ja korkeasteen koulutukseen.

Opetuksen tavoitteet ryhmitellään neljäksi tavoitealueeksi:

Esittäminen ja ilmaiseminen

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta löytämään omat musiikilliset vahvuutensa ja ilmaisukeinonsa.
- kannustaa oppilasta harjoittelemaan erilaisten esiintymistilanteiden hallintaa ja niihin liittyviä tunteita.
- rohkaista oppilasta tutustumaan myös muiden taiteenalojen ilmaisukeinoihin ja taiteidenväliseen vuorovaikutukseen.

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta oppimaan instrumentti- ja yhteismusisointitaitoja päämääränään soittimen itsenäinen hallinta ja omaehtoinen ilmaisu.
- ohjata oppilasta säännölliseen harjoitteluun ja oman oppimisen arviointiin.
- kannustaa oppilasta soveltamaan musiikin hahmotustaitojaan musisoinnissa.

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta kuuntelemaan omaa musisointiaan.
- ohjata oppilasta kehittämään musiikin luku- ja kirjoitustaitoaan.
- ohjata oppilasta musiikin ominaispiirteiden tunnistamiseen ja rakenteiden hahmotamiseen.
- tukea oppilasta kasvamaan aktiiviseksi musiikin kuuntelijaksi ja kartuttamaan musiikin historian tuntemusta.

Säveltäminen ja improvisoiminen

- Opetuksen tavoitteena on ohjata oppilasta tuottamaan omia musiikillisia ideoita ja ratkaisuja.

3. Arvot, oppimiskäsitys, oppimisympäristö ja työtavat

Länsi-Uudenmaan musiikkiopiston arvoja ovat

- oppilaslähtöisyys
- luovuus ja perinteen välittäminen
- avoimuus kaikessa toiminnassa ja ennakkoluuloton avoimuus uusille ideoille
- humanisuus: vastuullisuus itsestä, yhteisöstä ja ympäristöstä
- korkealaatuisuus: kaiken osaamisen täysipainoisuus

Opiston toiminnan perustana on ihmiskäsitys, jonka mukaan jokainen ihminen on arvokas ja ainutlaatuinen yksilönä ja ryhmän jäsenenä. Opetus perustuu oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilas on oppimisessaan aktiivinen toimija. Opetuksen avulla hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan niiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Oppiminen on sekä yksilöllistä että yhteisöllistä, ja se tapahtuu kokonaisvaltaisesti ja vuorovaikutteisesti. Rohkaisevan ja kannustavan palautteen avulla oppilasta autetaan tiedostamaan oppimistaan ja kokemaan oppimisen iloa.

Musiikkiopisto tarjoaa oppimisympäristön, jossa oppilas voi kokea osallisuutta musisoivaan yhteisöön. Työtavoissa keskeisenä on oppilaan henkilökohtainen ohjaus, mutta merkittävä osa oppimisesta tapahtuu myös ryhmässä. Oppilaalla on ikätason mukaan kasvava vastuu omasta oppimisestaan. Oman osaamisen osoittaminen yhteisissä oppimistilanteissa on keskeinen osa vuorovaikutteista oppimista. Opiston tavoitteena on moninainen, erilaisia pedagogisia menetelmiä ja työtapoja sekä erilaisia oppimisen tapoja kunnioittava oppimisympäristö.

4. Toimintakulttuuri

Musiikkiopiston toimintakulttuuri perustuu aitoon kohtaamiseen ja kunnioittavaan vuorovaikutukseen kaikkien oppilaitosyhteisöön kuuluvien kesken. Jokaiselle oppilaalle ja opettajalle samoin kuin huoltajalle tulee syntyä kokemus yhteisestä musiikkiopistostamme, jossa toimitaan yhdessä. Iloitsemme yhdessä onnistumisista ja hyväksymme oppimisen myös epäonnistumisten kautta. Pyrimme jatkuvasti kehittämään opistomme toimintakulttuuria arvojemme mukaisesti ja pedagogisesti mielekkäästi.

Opiston lukuvuoteen kuuluu 35 toimintaviikkoa. Näistä korkeintaan 5 viikkoa voidaan käyttää muuhun kuin lukujärjestyksen mukaiseen opetukseen erilaisten pajariviikkojen muodossa. Kehitämme opiston yhteistä toimintakulttuuria esimerkiksi yhteissoittoviikoilla, yhteisillä konserttikäynneillä tai yhteistyöprojekteilla.

Opiston käytännön toimintaa ohjaa **Toiminnan käsikirja**, jossa kerrotaan tarkemmat instrumenttikohtaiset oppisisällöt, tasolta toiselle siirtymisen ohjeet ja arvioinnin käytänteet.

5. Varhaisiän musiikkikasvatus

Varhaisiän musiikkikasvatuksella pyritään musiikin kokonaisvaltaiseen kokemiseen, elämyksellisyyteen ja leikinomaisuuteen. Se etenee lapsen omista lähtökohdista tavoitteellisesti tasolta toiselle. Musiikin elementeistä rytmi, muoto, harmonia, melodia, dynamiikka ja sointiväri muodostavat opetuksen keskeisen sisällön. Työtapoja ovat laulaminen, loruileminen, musiikkiliikunta, soittaminen ja musiikin kuunteleminen. Elämysten avulla, leikin keinoin harjaannutetaan lapsen musiikillista muistia ja musiikin kuunteluvalmiuksia sekä tuetaan hänen kognitiivista, emotionaalista, motorista ja sosiaalista kehitystään. Varhaisiän musiikinopetus antaa valmiuksia ja taitoja, jotka muodostavat hyvän pohjan mm. soitto-opintojen aloittamiselle. Toiminnassa otetaan huomioon oppimisen moniaistisuus ja muiden taiteenalojen tarjoamat mahdollisuudet. Tunneilla tutustutaan myös erilaisiin musiikkityyleihin ja kulttuureihin. Ryhmät muodostetaan huomioiden pedagoginen tarkoituksenmukaisuus, lapsiryhmän ikärakenne sekä toimitilan antamat mahdollisuudet. Lukuvuoden aikana järjestettävät erilaiset juhlat, tapahtumat ja konsertit ovat tärkeä osa musiikkileikkikouluopetusta.

Ikäryhmät 0-2 -vuotiaat

Lapsi ja huoltaja käyvät yhdessä tunnilla. Vauvaryhmän voi aloittaa vauvan ollessa noin 3 kk:n ikäinen. Ryhmissä totutellaan yhdessäoloon lasten ja aikuisten kanssa, luodaan ja kartutetaan loru- ja lauluvarastoa, körötellään, leikitään, lauletaan, soitetaan, kuunnellaan musiikkia ja liikutaan musiikin mukaan. Tunneilla vahvistetaan lapsen ja vanhemman välistä suhdetta sekä luodaan lämmin ja turvallinen ilmapiiri musiikin keinoin.

Ikäryhmät 3-6 -vuotiaat

Lapset käyvät tunneilla ilman huoltajaa. Ryhmissä totutellaan olemaan yksin ja yhdessä muiden kanssa. Luodaan ja kartutetaan loru- ja lauluvarastoa, lauletaan, leikitään, liikutaan, soitetaan keho- rytmi- ja melodiasoittimia, kuunnellaan musiikkia, tutustutaan musiikillisiin käsitepareihin kokonaisvaltaisesti. Tunneilla tutustutaan rytmiin ja melodiaan esim. Kodályn metodia käyttäen. Toiminta tukee lapsen kehitystä kokonaisvaltaisesti kannustaen lasta muun muassa itseilmaisuun, yhdessä tekemiseen ja itsenäiseen ajatteluun.

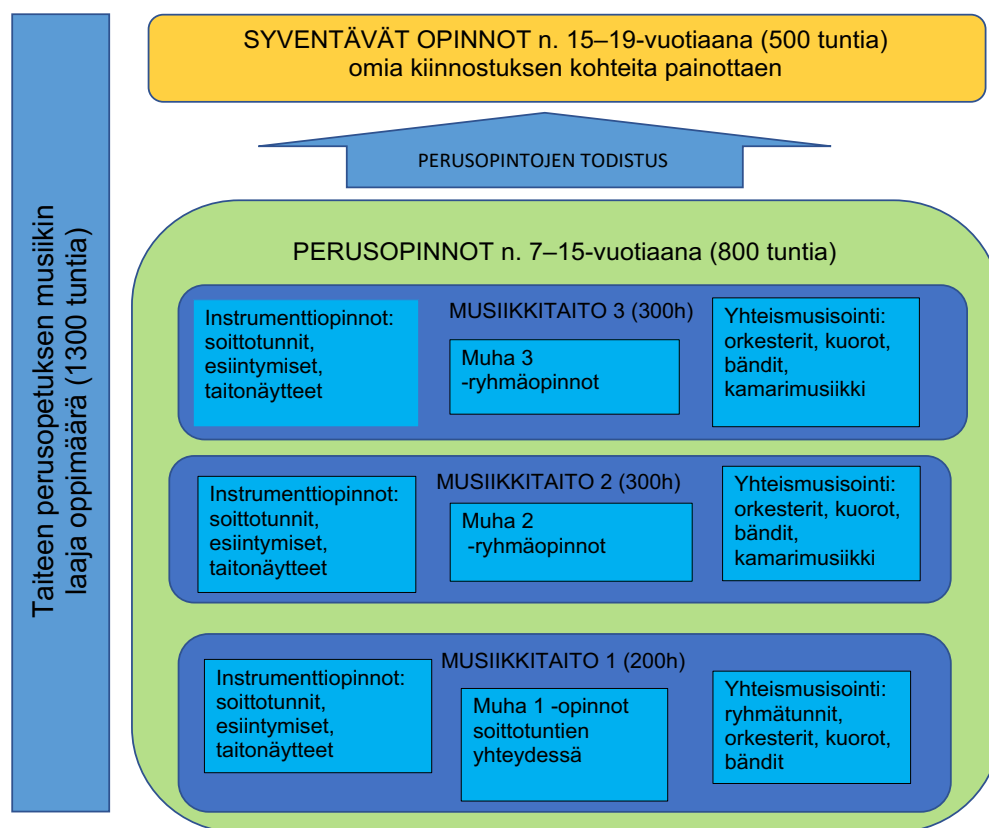
Ikäryhmät 6-8 -vuotiaat

Soitinryhmissä voidaan soittaa esim. viisikielistä kannelta tai nokkahuilua. Tunneilla tutustutaan kyseisen soittimen opiskelun alkeisiin ja harjoitellaan oikea soittoasento. Rohkaistaan improvisaatioon ja harjoitellaan erilaisia säestys- ja melodiansoittotapoja. Ryhmissä kerrataan käsitepareja sekä vahvistetaan rytmi- ja melodia-asioita. Lisäksi soitetaan opittuja lauluja omalla soittimella, soitetaan korvakuulolta ja nuottikuvasta, totutellaan säännölliseen työskentelyyn soittotehtävän muodossa, lauletaan, soitetaan, leikitään, liikutaan ja kuunnellaan musiikkia. Lisäksi voidaan tutustua musiikkiopistossa soitettaviin eri soittimiin. Musiikkivalmennusryhmissä tutustutaan musiikkiin monipuolisesti laulaen, soittaen, leikkien, liikuen ja kuunnellen. Tunneilla harjoitellaan musiikkiopiston valintakokeissa vaadittavia asioita ja tutustutaan musiikkiopistossa soitettaviin eri soittimiin. Musiikillista ymmärrystä viedään myös pidemmälle tutustumalla musiikinteorian alkeisiin.

6. Perusopinnot

Musiikin laajan oppimäärän perusopinnoissa oppilas perehtyy valitsemansa instrumentin tai instrumenttien perustekniikkaan, ohjelmistoon ja ilmaisumahdollisuuksiin. Pääinstrumenttina voi opiskella jousisoittimia (viulu, alttoviulu, sello ja kontrabasso), puhaltimia (nokkahuilu, huilu, oboe, klarinetti, saksofoni, fagotti, trumpetti, käyrätorvi, pasuuna, baritonitorvi, tuuba), kosketinsoittimia (piano, vapaa säestys pianolla, cembalo), kielisoittimia (kantele, harppu, kitara). Valittavana ovat myös laulu, harmonikka, urut ja lyömäsoittimet sekä bändisoittimista sähkökitara, sähköbasso, rummut ja pop/jazz-laulu. Opintojen edetessä myös solistisen sivuinstrumentin opiskelu on mahdollista.

Ryhmäopinnoissa oppilas kehittää yhteismusisointitaitojaan ja musiikin hahmottamisen taitojaan. Eri sisältöalueiden integraatiolla opetuksessa vahvistetaan musiikin kokonaisvaltaista hahmottamista. Perusopinnot kestävät pääsääntöisesti peruskoulun loppuun saakka. Laulun opiskelu on suunnattu aikuisille ja nuorille. Laulun varhaisin aloittamisikä on yläkouluikä. Tällöin perusopintojen opinto-oikeus on noin kuusi vuotta. Rehtori voi perustellusta syystä myöntää opintoihin lisäaikaa.

6.1 Rakenne ja laajuus

Perusopinnot koostuvat kolmesta opintokokonaisuudesta (Musiikkitaito 1–3), jotka sisältävät instrumenttiopintoja, yhteismusisointiopintoja sekä musiikin hahmottamisen (MuHa) opintoja. MuHa-opinnot sisältävät mm. musiikin luku- ja kirjoitustaidon opintoja, musiikin historiaa, soitinoppia, musiikkiteknologiaa, säveltämistä ja sovittamista. Opintokokonaisuus on suoritettu, kun sen tavoitteet on saavutettu.

Opintokokonaisuudet on rakennettu opetussuunnitelman perusteiden osoittamien tavoitealueiden mukaisesti. Tavoitealueet ovat:

- Esittäminen ja ilmaiseminen
- Oppimaan oppiminen ja harjoittelu
- Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen
- Säveltäminen ja improvisointi

Perusopintojen laskennallinen kokonaislaajuus on 800 tuntia.

Musiikkitaito 1, 200 tuntia

Musiikkitaito 2, 300 tuntia

Musiikkitaito 3, 300 tuntia

6.2 Opintokokonaisuudet

Musiikkitaito 1

Tavoitteet

- Oppilas tutustuu omaan soittimeensa ja sen perustekniikkaan. Hän löytää luontevan soittoasennon ja siihen liittyvän kehonhallinnan.
- Oppilas omaksuu vanhempien tuella säännöllisen ja tavoitteellisen harjoittelun osaksi soittoharrastusta.
- Oppilas oppii oman soittimensa monipuolista alkeisohjelmistoa ja osaa sitä myös ulkoa.
- Oppilas tutustuu eri sävellajeihin.
- Oppilas oppii nuotinluvun, rytmien ja musiikin kielen alkeet.
- Oppilas osaa soittaa ja laulaa helppoja lauluja korvakuulolta.
- Oppilas rohkaistuu pienimuotoiseen improvisointiin ja säveltämiseen opettajan johdolla.
- Oppilas oppii esiintymistaitojen perusteet: hän osaa käyttäytyä konsertissa asianmukaisesti sekä kuulijana että esiintyjänä.
- Oppilas oppii tuottamaan musiikillisen ilmaisun peruselementtejä ja tunnelmia: esimerkiksi ilo, suru, rauhallinen ja pirteä.
- Oppilas oppii ryhmässä olemisen taitoja ja kasvaa musiikkiopistolaiseksi.

- Oppilas oppii musiikin kuuntelutaitoja: hän oppii kuuntelemaan tarkasti sekä omaa että toisten musisointia.

Sisältö

- Instrumenttiopintoja yksin ja ryhmässä, myös kamarimusiikkiopintoja ja -esiintymisiä
- Kotiharjoittelun ohjausta oppitunneilla
- Musiikin kuuntelemista konserteissa ja soittajaisissa sekä tallenteilta
- Erilaisia esiintymisiä: esimerkiksi tunneilla soittokavereille ja soittajaisissa
- Musiikin hahmottamisen opintoja: omassa soitettavassa ohjelmistossa esiintyviin elementteihin tutustumista

Musiikkitaito 2

Tavoitteet

- Oppilas laajentaa instrumenttinsa tuntemista ja teknistä osaamistaan. Soittoasentoon liittyvä kehonhallinta vakiintuu.
- Oppilas huolehtii säännöllisestä harjoittelusta opettajan ohjeiden avulla.
- Oppilas oppii monipuolisesti oman instrumenttinsa perusohjelmistoa, myös ulkoa.
- Oppilas oppii uusia sävellajeja ja osaa käyttää niitä. Hän kykenee helppojen laulujen transponointiin myös uusissa sävellajeissa.
- Oppilaan nuotinlukutaito ja säveltapailutaidot vahvistuvat ja tukevat soitonopiskelua.
- Oppilas oppii soittamaan ja laulamaan korvakuulolta.
- Oppilas kykenee improvisoimaan ja varioimaan musiikin eri elementeillä (rytmi, melodia, tunnelma) ja säveltämään pieniä ehyitä kokonaisuuksia.
- Oppilas oppii yhteissoiton perustaitoja.
- Oppilas oppii toimimaan esiintymistilanteessa sekä yksin että ryhmän jäsenenä.
- Oppilaan musiikillisessa ilmaisussa erottuvat eri tunnelmat ja tyylit.
- Oppilas oppii musiikin historian ja tyylien tuntemisen perusteita sekä kirjoitetun musiikin avulla että kuuntelemalla erityisesti soittamaansa ohjelmistoa.

Sisältö

- Instrumenttiopintoja
- Yhteismusisointia orkesterissa, kuorossa tai soitinryhmässä
- Esiintymisiä yksin ja yhdessä
- MuHa-opintoja, rytmiikkaa, musiikkiteknologian perusteita
- Musiikin kuuntelua: Musiikin etsimistä ja kuuntelemista eri lähteistä

Musiikkitaito 3

Tavoitteet

- Oppilas hallitsee oman instrumenttinsa perustekniikan ja ergonomisen soittotavan.
- Oppilas huolehtii itsenäisesti ja tavoitteellisesti harjoittelustaan.
- Oppilas hallitsee monipuolisesti oman instrumenttinsa eri tyylikausien ohjelmistoa, myös ulkoa.
- Oppilas tuntee kaikki duuri- ja mollisävellajit ja osaa käyttää niitä sekä ohjelmistossaan että korvakuulolta soitossa.
- Oppilas osaa tarkastella soivaa ja nuotinnettua musiikkia monipuolisesti.
- Oppilas tuntee eri nuottiavaimet ja klaviatuurin.
- Oppilas pystyy improvisoimaan annetun yksinkertaisen harmonian avulla.
- Oppilas kykenee säveltämään ja suunnittelemaan pieniä musiikillisia rakenteita.
- Oppilas osallistuu aktiivisesti yhteismusisointiryhmän toimintaan.
- Oppilas osaa toimia erilaisissa esiintymistilanteissa tarkoituksenmukaisella tavalla.
- Oppilaan musiikillinen ilmaisu on elävää ja omakohtaista ja se ilmentää tyylien ja teosten keskeisiä piirteitä.

- Oppilas tuntee musiikin historian keskeisiä tyylikausia, säveltäjiä ja teoksia sekä hallitsee soitinopin perusteet.

Sisältö

- Instrumenttiopintoja pää- ja sivusoittimessa
- Yhteismusisointia orkesterissa tai kuorossa
- Kamarimusiikkia tai bändisoittoa
- Esiintymisiä yksin ja yhdessä
- MuHa-opintoja, joissa oppilas oppii tarkastelemaan soivaa ja nuotinnettua musiikkia monipuolisesti.
- Musiikkiteknologian perusteita
- Musiikin historian ja soitinopin opintoja
- Aktiivista ja omaehtoista musiikin kuuntelua

6.3 Arvioinnin kohteet

Perusopinnoissa instrumenttiopintojen, yhteismusisoinnin ja musiikin perusteiden arvioinnin kohteita ovat

- soittimen tunteminen ja perustekniikka
- harjoittelemine
- ohjelmiston tunteminen ja hallinta, myös ulkoa, ilman nuotteja
- esiintyminen ja ilmaiseminen, harjoittelun ohjelmiston esittäminen
- sävellajien hallitseminen
- improvisointi, kuulonvarainen soittaminen ja transponointi
- ryhmän jäsenenä toimimine
- yhteisiin tavoitteisiin sitoutumine
- oman stemman osaaminen
- nuotinluku- ja nuotinkirjoitustaito
- säveltapailutaidot: melodian ja rytmin tuottaminen ja kuullun tunnistaminen
- musiikin historian tuntemine
- soitinopin tiedot
- musiikin teknologian tiedot ja taidot
- oman musiikin tuottamine

7. Syventävät opinnot

Musiikin syventävissä opinnoissa oppilas laajentaa ja painottaa opintojaan valitsemallaan tavalla. Oppilas suunnittelee ja valmistaa musiikillista osaamista osoittavan laajan oppimäärän lopputyön, joka voi muodostua erilaisista kokonaisuuksista tai keskittyä tiettyyn syvennettyyn osaamiseen. Oppilas asettaa lopputyön tavoitteet ja päättää lopputyön toteutustavan yhteistyössä opettajiensa kanssa.

Syventävien opintojen laskennallinen kokonaislaajuus on 500 tuntia. Tämä jakautuu instrumentti-, yhteismusisointi- ja musiikin hahmottamisen opintojen kesken siten, että opinnot tukevat oppilaan suunnitteleman lopputyön valmistumista.

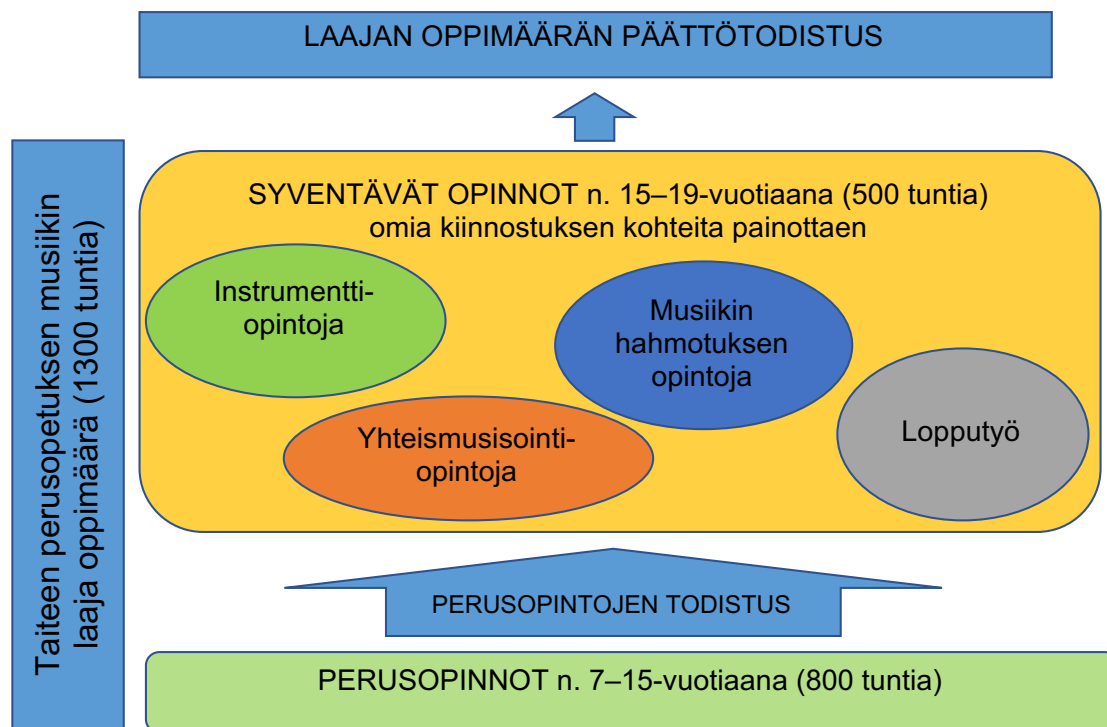
Syventävien opintojen opiskelu-aika on pääsääntöisesti neljä vuotta. Rehtori voi perustellusta syystä myöntää opintoihin lisää aikaa.

Syventävissä opinnoissa oppilasta ohjataan asettamaan itse tavoitteitaan ja suuntamaan opimistaan sekä arvioimaan edistymistään ja nauttimaan osaamisestaan. Tavoitteena on oman soittaja- tai laulajaidentiteetin vakiinnuttaminen elinikäisen harrastamisen turvaamiseksi.

7.1 Syventävien opintojen tavoitteet

- Instrumentin hallinnan syventyminen ja teknisen hallinnan monipuolistuminen
- Kyky huolehtia omasta fyysisestä toimintakyvystä
- Ohjelmiston laajentuminen sekä laaja musiikin tuntemus
- Improvisointi- ja sävellystaitojen kehittyminen: rohkaistuminen esittämään improvisaatiota tai omia sävellyksiä/sovituksia
- Esiintymistaitojen vahvistuminen
- Omakohtaisen musiikillisen ilmaisun syventyminen
- Aktiivinen omaehtoinen musiikin kuuntelu
- Musiikin hahmotustaitojen kehittyminen: kyky soveltaa opittuja taitoja omassa musiikillisessa

7.2 Opintojen rakenne

Oppilas valitsee syventävien opintojen opintokokonaisuudet siten, että ne tukevat itsenäisen lopputyön tekemistä. Oppilas voi valita lopputyön painotukseksi esimerkiksi solistiset instrumenttiopinnot, yhteismusisoinnin, musiikin hahmottamisen opinnot tai oman musiikin tekemisen, jolloin oppilas keskittyy mm. sävellyksen, sovituksen ja improvisoinnin opintoihin. Lopputyö voi painottua myös musiikkiprojektin tuottamiseen.

Kaikille yhteiset opintokokonaisuudet 430 h

Syventävät instrumenttiopinnot muodostavat opintojen rungon. Niiden laajuus on 155 h.

Lisäksi oppilas valitsee omaa suuntautumistaan ja lopputyötään tukevia yhteismusisointiopinnoita. Näitä ovat säestäjänä toimiminen, kamarimusiikki, bändisoitto, kuoro ja orkesteri. Yhteismusisointiopinnot laajuus on vähintään 105 h.

Syventäviä musiikin hahmottamisen opintojaksoja ovat musiikin teoria, säveltapailu, musiikkiteknologia, musiikin historia ja soitinoppi. Musiikkiteknologian opinnoissa voi valita esimerkiksi äänittämisen opintoja. Oppilas valitsee musiikin hahmottamisen opintoja vähintään 70 h.

Päättötyön tekeminen itsenäisesti ja eri opettajien ohjauksessa noin 100 h.

Valinnaiset opintokokonaisuudet 70 h

Oppilas suunnittelee syventävien opintojen kokonaisuudet niin, että opintojen yhteislaajuus on vähintään 500 tuntia. Valinnaisia opintoja voidaan valita opiston tarjonnan mukaan esimerkiksi seuraavista opinnoista:

- Kamarimusiikki
- Orkesteri
- Kuoro
- Musiikkiteknologia
- Säveltäminen ja sovittaminen

- Musiikin hahmottamisen syventävät opinnot
- Sivuinstrumentin opinnot
- Projektit
- Mestarikurssit
- Muut henkilökohtaiset opintokokonaisuudet

7.3 Laajan oppimäärän lopputyö

Laajan oppimäärän lopputyön muoto ja rakenne riippuu oppilaan asettamista tavoitteista, jotka hän asettaa yhdessä opettajansa kanssa ja tarkentaa opintojen edetessä. Lopputyö voi olla esimerkiksi:

Projekti

- Konsertti: isomman kokonaisuuden esittäminen, kappaleiden taustoihin perehtyminen, käsiohjelman valmistaminen ja/tai suullinen esittely. Konsertti on mahdollista toteuttaa myös useamman oppilaan yhteisenä lopputyönä, erityisesti jos oppilaat ovat valinneet yhteissoittopainotuksen.
- Esiintymisten sarja: saman ohjelman esittäminen mahdollisimman laajalle kuulijakunnalle eri paikoissa.
- Eri taidemuotoja yhdistävän laajemman esityksen ideoiminen ja toteuttaminen (esim. useamman oppilaan yhteislopputyö eri taideoppilaitoksista)
- Tuottaminen (oma tai jonkun muun esitys): harjoitusten koordinointi, tilojen järjestäminen, markkinointi, ohjelman suunnittelu, tekijänoikeusasioihin tutustuminen jne.

Portfolio

- Tallennettujen esiintymisten sarja ja harjoittelu-/esiintymispäiväkirja
- Oppilaan oman kiinnostuksen kohteen mukaan valittu teema ja sen ympärille koottu tarkoitukseen sopiva aineisto (esim. teeman mukaisen oman ohjelmiston kerääminen, kappaleiden äänittäminen, päiväkirja/videopäiväkirja (esim. aiheeseen liittyvistä konserttikäynneistä), aiheeseen liittyvään musiikkiin tutustuminen ja sen taustan opiskelu ja osaamisen osoittaminen vapaavalintaisella tavalla (esim. muistiinpanojen kirjoittaminen, kuuntelupäiväkirja, harjoittelupäiväkirja, suullinen esittäminen, videointi)
- Kokoelma omia musiikillisia tuotoksia syventävien opintojen ajalta: esitysten tallenteita, sävellyksiä, sovituksia, äänityksiä (jos oppilas valitsee sävellyspainotuksen (musiikintekijä -painotuksen)

7.4 Laajan oppimäärän arvioinnin kohteet

Laajan oppimäärän syventävien opintojen arvioinnin kohteena ovat esittämisen ja ilmaisemisen taidot, työskentelytaidot ja itsearviointitaidot sekä musiikin kuuntelu- ja hahmotustaidot. Lisäksi arvioidaan lopputyön painotuksen mukaisesti musiikillisen tuottamisen, esimerkiksi ornamientoinnin, improvisoinnin ja sävellyksen taitoja. Oppimäärän arvioinnissa keskitytään lopputyön suunnittelun, valmistamisen ja toteutuksen arviointiin.

Instrumenttiopintojen, yhteismusisoinnin ja musiikin hahmotusaineiden arvioinnin kohteita opintojen aikana ovat

- soittimen tunteminen ja perustekniikka
- harjoitteleminen
- ohjelmiston tunteminen ja hallinta, myös ulkoa, ilman nuotteja
- esiintyminen ja ilmaiseminen, harjoitellun ohjelmiston esittäminen
- sävellajien hallitseminen
- improvisointi, kuulonvarainen soittaminen ja transponointi
- ryhmän jäsenenä toimiminen
- yhteisiin tavoitteisiin sitoutuminen

- oman stemman osaaminen
- nuotinluku- ja nuotinkirjoitustaito
- säveltapailutaidot: melodian ja rytmin tuottaminen ja kuullun tunnistaminen
- musiikin historian tunteminen
- soitinopin tiedot
- musiikin teknologian tiedot ja taidot
- oman musiikin tuottaminen

7.5 Laajan oppimäärän arvioinnin kriteerit

Oppilas on saavuttanut laajan oppimäärän tavoitteet hyvin, kun hän

- hallitsee instrumentin perustekniikan niin, että oman ohjelmiston esittäminen onnistuu luontevasti.
- osaa soittaessaan/laulaessaan käyttää kehoaan ergonomisesti.
- on harjoitellut monipuolisen ja laajan ohjelmiston.
- osaa käyttää eri sävellajeja transponoidessaan, improvisoidessaan ja säveltäessään.
- hallitsee esiintymistaidot erilaisissa tilaisuuksissa.
- osaa tulkita musiikkia elävästi ja ilmentää tyylien ja teosten keskeisiä piirteitä.
- osaa huolehtia harjoittelustaan niin, että tavoitteisiin pääseminen onnistuu.
- kuuntelee monipuolisesti musiikkia.
- osaa analysoida soivaa ja nuotinnettua musiikkia ~~monipuolisesti~~.
- kykenee musiikilliseen vuorovaikutukseen yhteismusisoinnissa.
- rohkenee tuottaa omaa musiikkia.
- pystyy soittamaan/laulamaan suoraan nuoteista ja harjoittelemaan ja valmistamaan kap-paleita myös itsenäisesti.
- osaa kirjoittaa musiikkia nuoteille korvakuulolta.
- tuntee harjoittelemiensa teosten taustoja ja osaa ottaa niistä selvää.

8. Aikuisten opetus

Musiikin laajan oppimäärän perus- ja/tai syventävät opinnot pyritään lähtökohtaisesti saamaan valmiiksi ennen 20. ikävuotta. Mikäli opinnot ovat vielä kesken oppilaan täyttäessä 20 vuotta, hän voi rehtorin luvalla jatkaa kesken olevia opintojaan vuosi kerrallaan aikuisosastolla, jossa lukukausimaksu on korkeampi.

Aikuisosastolla opiskelevat pääasiassa laulajat. Aikuiset opiskelevat laajan oppimäärän perus- ja syventävien opintojen rakenteen mukaan. Aikuisosastolla perusopintojen opinto-oikeus on neljä vuotta ja syventävien opintojen opinto-oikeus kaksi vuotta. Rehtori voi perustellusta syys-tä myöntää opintoihin lisääaikaa.

9. Oppimisen arviointi

Arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan musiikkiopintojen edistymistä. Myönteisessä hengessä annettava ohjaava palaute on olennainen osa musiikin oppimisprosessia ja opettamista. Sen tarkoituksena on ohjata oppilasta omien tavoitteiden asettamiseen ja tukea häntä niiden saavuttamisessa. Arvioinnissa ja palautteen antamisessa tavoitellaan oppilaan hyvän itsetunnon ja myönteisen minäkuvan kehittymistä. Oppilasta rohkaistaan havainnoimaan omaa ja yhteistä työskentelyä sekä antamaan opiskelutovereilleen rakentavaa palautetta.

Oppimisen arviointi painottuu jatkuvaan palautteen antamiseen opetuksen yhteydessä siten, että se edistää asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Arvioinnissa painotetaan oppilaan oppimisen ja osaamisen vahvuuksia.

Oppilaan omalla instrumenttiopettajalla on arvioinnissa keskeinen rooli. Oppilas saa vuosittain palautetta myös toiselta opettajalta. Arvioitavia taitonäytteitä ovat esiintymiset, erilaiset työpaikat ja oppilaan tekemät tallenteet. Opintokokonaisuuksien valmistuessa arviointi annetaan sanallisena palautteena oppilashallinto-ohjelma Eepoksessa.

9.1 Laajan oppimäärän arviointi

Perusopintojen päättyessä oppilas saa todistuksen suoritetuista perusopinnoista. Siihen liitetään sanallinen arvio oppilaan edistymisestä ja osaamisen kehittymisestä. Sanallisessa arvioinnissa painotetaan oppilaan oppimisen vahvuuksia suhteessa perusopinnoille asetettuihin tavoitteisiin.

Syventävien opintojen päättyessä oppilas saa todistuksen koko laajan oppimäärän suorittamisesta. Todistukseen liitettävä arviointi kertoo, miten oppilas on saavuttanut musiikin laajan oppimäärän syventävien opintojen tavoitteet. Lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja.

Laajan oppimäärän arvioinnin kriteerit on esitetty luvussa 7.5.

9.2 Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan opinnoista tai näyttöihin osaamisesta sekä suhteessa kunkin hyväksiluettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin. Myös oppilaan siirtyessä opiskelemaan opintokokonaisuudesta toiseen osaamisen tunnustamisessa ja opintojen hyväksilukemisessa menetellään, kuten edellä on kuvattu.

10. Oppimäärän yksilöllistäminen

Tarpeen mukaan musiikin perus- ja syventävien opintojen oppimäärää voidaan yksilöllistää vastaamaan oppilaan opiskelu- ja oppimisedellytyksiä. Yksilöllistäminen voi koskea tavoitteiden, sisältöjen, opiskeluajan, opetuksen toteuttamistavan, tarvittavien tukitoimien ja arviointimenettelyn yksilöllistämistä. Sillä mahdollisesta se, että oppilas voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan käsin. Yksilöllistettäessä oppilaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma laaditaan yhteistyössä oppilaan, huoltajien ja opettajien kanssa ja rehtorin hyväksynnän jälkeen sovitut menettelytavat kirjataan oppilashallinto-ohjelmaan.

11. Oppilaaksi ottamisen periaatteet

Opistossa voivat opiskella ne, jotka on hyväksytty oppilaiksi opiston oppilasvalinnassa tai muualla suoritettujen opintojen perusteella. Oppilaat valitaan niistä kunnista, joiden kanssa on voimassa oleva sopimus opetuksen järjestämisestä. Oppilaita voidaan myös ottaa sopimuskuntien ulkopuolelta, jolloin heidän kanssaan tehdään maksusitoumus. Oppilaaksi ottamisesta päättää rehtori.

Laajan oppimäärän lisäksi opistossa toteutetaan varhaisiän musiikkikasvatusta, soitinopintojen valmennusopetusta ja avointa opetusta, joihin oppilaat otetaan ilmoittautumisen perusteella. Nämä oppilaat eivät ole opiston varsinaisia oppilaita.

Opiston varsinaisilla oppilailla tarkoitetaan niitä oppilaita, jotka opiskelevat tämän-laajan oppimäärän opetussuunnitelman mukaisesti perusopintoja tai syventäviä opintoja. Varsinaiseksi oppilaaksi otettavilta edellytetään säännöllistä kotiharjoittelua ja osallistumista opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen.

12. Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa

Tavoitteellinen musiikinopiskelu edellyttää säännöllistä ja joustavaa yhteydenpitoa opiston ja vanhempien välillä. Oppilaan opinto-ohjaajana toimii pääsääntöisesti oma instrumenttiopettaja. Tarpeen mukaan oppilasasioita hoitavat myös rehtori, apulaisrehtori ja opiston kanslia. Oppilaan opintojen edistymistä kirjataan säännöllisesti Eepos-oppilashallinto-ohjelmaan ja sitä voidaan seurata sieltä oppilaan omilla tunnuksilla. Myös ilmoittautuminen ja toiveet seuraavaa lukuvuotta koskien ilmoitetaan Eepoksen välityksellä.

Opiston edustajat osallistuvat yhteistyöhön ja sen suunnitteluun esimerkiksi lähialueen koulujen sekä muiden taiteen perusopetusta (TPO) järjestävien oppilaitosten kanssa. TPO-oppilaitosten yhteistyönä järjestetään johtajien/rehtoreiden/suunnittelijaopettajien tapaamisia lukuvuosittain ja tarvittaessa opettajien yhteisiä tapaamisia ja toteutetaan yhteistyöhankkeita.

Opisto pyrkii tekemään yhteistyötä myös Lohjan kaupunginorkesterin, muiden kaupungin toimialojen ja muiden paikallisten yhteistyökumppaneiden kanssa.

13. Toiminnan jatkuva kehittäminen

Musiikkiopisto pyrkii jatkuvasti kehittämään toimintaansa opiston arvojen mukaisesti kohti yhä avoimempaa, oppilaslähtöisempää ja korkealaatuisempaa toimintaa. Kehittämisen välineinä ovat opetussuunnitelman ja sen käytännön toteutumisen jatkuva arviointi. Lisäksi havainnoidaan opiston toimintaedellytyksiä ja pyritään tarttumaan havaittuihin haasteisiin.

Opiston kehittämisryhminä toimivat johtoryhmä, kollegiot sekä erilaiset työryhmät. Nämä ryhmät suunnittelevat opiston toimintaa, harjoittavat itsearviointia ja uudistavat omia toimintatapojaan. Itsearvioinnin tueksi kerätään säännöllisesti asiakaspalautetta.

Länsi-Uudenmaan musiikkiopisto pyrkii palvelemaan oppilaita ja heidän perheitään sekä kaikkia alueen asukkaita välittämällä musiikkiperinnettä ja yhdessä tekemisen iloa. Opiston toiminnasta ja opiskelusta kerrotaan muun muassa lähialueen lehdissä sekä sosiaalisessa mediassa. Opiston näkyvyyttä pyritään jatkuvasti kehittämään.

14. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Musiikkiopistossa oppilaita ja kaikkia asiakkaita kohdellaan yhdenvertaisesti ja kunnioittavasti riippumatta heidän henkilökohtaisista ominaisuuksistaan. Opistossa ei hyväksytä eriarvoista kohtelua esimerkiksi iän, terveydentilan, vammaisuuden, etnisen alkuperän tai sukupuolen perusteella. Oppilaiden henkilökohtaista koskemattomuutta kunnioitetaan ja heitä suojellaan kiusaamiselta, väkivallalta ja seksuaaliselta hyväksikäytöltä.

Havaituista epäkohdista raportoidaan rehtorille ja niihin puututaan välittömästi.